

Sygn. akt I ACa 1032/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Elżbieta Bieńkowska
Sędziowie	:	SA Jadwiga Chojnowska SO del. Grażyna Wołosowicz (spr.)
Protokolant	:	Anna Bogusławska

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2018 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. W.**

przeciwko **Powiatowi (...)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 17 października 2017 r. sygn. akt I C 634/16

I. zmienia zaskarżony wyrok :

a) **w punkcie I. w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 152 942,76 (sto pięćdziesiąt dwa tysiące dziewięćset czterdzieści dwa 76/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 16 sierpnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty i oddala powództwo w pozostałym zakresie,**

b) **w punkcie III. w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 681 (sześćset osiemdziesiąt jeden) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,**

c) **w punkcie IV. w ten sposób, że nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) kwotę 7 647,10 (siedem tysięcy sześćset czterdzieści siedem złotych 10/100) złotych tytułem brakującej opłaty sądowej w części, w jakiej przegrał proces,**

d) ***nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) z zasądzonego na jego rzecz roszczenia kwotę 7 144,90 (siedem tysięcy sto czterdzieści cztery 90/100) złotych tytułem brakującej opłaty sądowej w części, w jakiej przegrał proces;***

II. ***oddala apelację w pozostałym zakresie;***

III. ***zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 521,70 (jeden tysiąc pięćset dwadzieścia jeden 70/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.***

(...)

UZASADNIENIE

Powód A. W. w dniu 2 września 2016 r. złożył pozew przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę 335.840,49 zł na którą składały się: kwota 231.680 zł tytułem naprawienia szkody polegającej na utracie przez powoda dochodu (zarobków) za okres od dnia 8 listopada 2012 r. do 8 lipca 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty, kwota 25.340 zł tytułem naprawienia szkody polegającej na utracie przez powoda dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2012, 2013, 2014 rok i 1/2 wysokości za 2015 rok, kwota 19.800 zł tytułem naprawienia szkody polegającej na utracie przez powoda polisy (...), kwota 2.134,44 zł tytułem naprawienia szkody polegającej na utracie przez powoda utraconego przyrostu wartości polisy (...), kwota 56.886,05 zł tytułem naprawienia szkody polegającej na utracie preferencyjnych warunków kredytu hipotecznego. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu. Po czym w dniu 8 sierpnia 2017 r. powód rozszerzył powództwo w ten sposób, że: zamiast pierwotnie dochodzonej kwoty 2.134,44 zł zażądał 2.185,12 zł tytułem naprawienia szkody polegającej na utracie przyrostu wartości polisy „Nowa perspektywa”, zamiast pierwotnie dochodzonej kwoty 56.886,05 zł zażądał 59.718,78 zł tytułem utraty preferencyjnych warunków kredytu hipotecznego.

Podnosił, że piastował stanowisko Skarbnika Powiatu (...). Uchwałą z dnia 8 listopada 2012 r. Rada Powiatu w W. odwołała go ze stanowiska z powodu naruszenia zakazu członkostwa w zarządzenie stowarzyszenia prowadzącego działalność gospodarczą. Powyższe odwołanie było równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia. Na mocy wyroków sądów administracyjnych, podjętą uchwałą uznano za nieważną i niepodlegającą wykonaniu. Odwołanie powoda ze stanowiska skarbnika pozbawiło go możliwości uzyskania zatrudnienia, w szczególności odpowiadającego jego kwalifikacjom. Na skutek podjętych działań powód został pozbawiony wynagrodzenia i nagrody rocznej w latach 2012 - 2015. Zmuszony był wypłacić swoje oszczędności w wysokości 19.800 zł, utracił tym samym zabezpieczenie emerytalne. Nadto utracił przyrost polisy w wysokości 2.134,44 zł i preferencyjne warunki kredytu, co spowodowało konieczność zapłaty większej kwoty z tytułu odsetek w wysokości 56.886,05 zł. Zatrudnienie powoda stało się możliwe dopiero po wydaniu wyroku w NSA, ostatecznie stwierdzającego nieważność uchwały z dnia 8 listopada 2012 r.

Pozwany Powiat (...) wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu kwestionując powództwo zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

Wyrokiem z dnia 17 października 2017 roku Sąd Okręgowy w Olsztynie: zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 246 056,24 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 165 996,48 zł od dnia 16 sierpnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienia liczonymi od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (punkt I.), w pozostałym zakresie powództwo oddalił (punkt II.), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9 028,48 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III.), nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) kwotę 10 744,90 zł tytułem brakującej opłaty sądowej w części, w jakiej przegrał proces (punkt IV.) oraz nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) z zasądzonego na jego rzecz roszczenia kwotę 4 047,10 zł tytułem brakującej opłaty sądowej w części, w jakiej przegrał proces (punkt V.).

Z ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy wynikało, że powód pozostaje w związku małżeński z J. W. (1) od 1986 r. Z tego związku powód posiada dwoje dzieci – dwóch pełnoletnich synów. Powód z wykształcenia jest ekonomistą. Swoje doświadczenie zawodowe budował między innymi na stanowiskach sekretarza lub skarbników gmin. Podnosił swoje kwalifikacje uczęszczając w szkoleniach związanych z tematyką finansów publicznych, zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego. Bezspornym było, że powód w 1998 r. zawarł umowę ubezpieczenia z opcją emerytalną pod nazwą (...) nr (...) w (...) U. (Grupa A. (...)w W.). Umowa oprócz ubezpieczenia na życie zawierała gromadzenie środków na przyszłą emeryturę poprzez uczestnictwo w Funduszu Stabilnego Wzrostu (...). Wpłaty były corocznie indeksowane. Miesięczna rata początkowo wynosiła 120 zł, z czasem 180 zł. Po rozpoczęciu pracy w Starostwie Powiatowym, w okresie od 1 czerwca 2007 r. do 4 października 2007 r. pracował na stanowisku zastępcy głównego księgowego, a od 5 października 2007 r. na stanowisku skarbnika na podstawie uchwały Rady Powiatu w W. nr (...) z dnia 20 września 2007 r. Umowa o pracę była zawarta na czas nieokreślony. Nie było zastrzeżeń do jego pracy. Uposażenie powoda obejmowało: płacę zasadniczą – średnio w wysokości 4.400 zł, dodatek funkcyjny – od 1.540 zł do 1.600 zł oraz dodatek za wysługę lat w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia w zależności od wysokości wynagrodzenia - 880 zł, dodatek specjalny – 420 zł i nagrodę roczną w wysokości 1.000 zł. Wysokość otrzymywanych dodatków regulowało Rozporządzenie Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz Zarządzenie nr (...) Starosty (...) z dnia 17 kwietnia 2009 r. w sprawie regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Starostwie Powiatowym w W.. Dochody powoda były jedynym źródłem utrzymania. Dochód z tytułu zatrudnienia powoda w Starostwie Powiatowym za 2010 r. wyniósł 94 168,37 zł brutto. W tym czasie żona powoda prowadziła małe, domowe przedszkole w B., które nie przynosiło zysków. Za zgodą pracodawcy, powód podejmował także działalność szkoleniową. Prowadzenie szkoleń odbywało się nieregularnie, gdyż dużo czasu zajmowała mu praca zawodowa. Z tego tytułu powód osiągnął: w 2010 r. dochód 1 080 zł netto, w 2011 r. dochód 1 416 zł netto oraz w 2012 r. dochód – 1 000 zł netto.

Z dalszych ustaleń Sądu I instancji wynikało, że w dniu 21 października 2011 r. powód wraz z małżonką J. W. (1) i synem M. W. zawarli z (...) umowę kredytu hipotecznego nr (...). Celem kredytu był zakup mieszkania z rynku wtórnego w kwocie 225 000 zł oraz cel dodatkowy w kwocie 5 271,35 zł. Zakupione mieszkania miało być przeznaczona dla M. W. - syna powoda. M. W. był wówczas na studiach na Uniwersytecie G.. Kredyt był indeksowany w euro. Został udzielony na 334 miesiące. Jedną z zasadniczych przyczyn wyboru właśnie tego kredytu była jego promocja cenowa. Preferencyjne warunki dotyczyły wysokości marży, która została z poziomu 3,3% obniżona do poziomu 1,4%. Warunkiem umowy było zasilenie rachunku bankowego kwotą minimalną 5 000 zł albo utrzymanie w banku aktywów w wysokości minimum 50 000 zł przez minimum 5 lat od daty pierwszego uruchomienia kredytu. Tylko dochody powoda zapewniały spełnienie warunków preferencyjnego kredytu.

Następnie, Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 13 kwietnia 2012 r. w S. w siedzibie (...)w S. odbyło się zebranie członków zarządu. Na zebraniu tym prezes H. S. zaproponował kandydaturę powoda na członka zarządu. Zarząd jednogłośnie kandydaturę przyjął. Tego samego dnia kandydatura powoda została jednogłośnie przyjęta podczas walnego zebrania członków Stowarzyszenia. Powoda na zebraniu nie było. Tego dnia był na wyjeździe służbowym razem ze Starostą (...) pod W.. Po zakończeniu obrad, powód otrzymał telefoniczne gratulacje. Jeszcze w tym samym dniu na ręce prezesa Stowarzyszenia złożył rezygnację z funkcji członka zarządu.

Rada Powiatu w W. w dniu 8 listopada 2012 r. podjęła uchwałę nr (...), w której: w § 1. odwołała powoda z powyższego stanowiska. Powodem podjęcia decyzji było naruszenie zakazu członkostwa w zarządzie(...)W. i M. w S., prowadzącego działalność gospodarczą, zaś w § 2. stwierdziła, że odwołanie jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 października 2012 r. powód osiągnął dochód z tytułu pracy na stanowisku skarbnika w Starostwie Powiatowym w wysokości 90.654,10 zł.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynikało, że odwołanie powoda ze stanowiska skarbnika Powiatu opisywały lokalne media, między innymi w (...) (...). Dyscyplinarny tryb rozwiązania stosunku pracy pozbawił powoda prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Sytuacja materialna powoda i jego rodziny uległa drastycznej zmianie. Pożyczał pieniądze od znajomych. W celu pozyskania środków na bieżące utrzymanie, powód wystosował w dniu 23 listopada 2012 r. pismo

do A(...)w W. o wypłatę zgromadzonych na rachunku środków. W dniu 6 grudnia 2012 r. powód otrzymał na wskazane w piśmie konto kwotę 19 800 zł. Na skutek wycofania kapitału wartość jednostek uczestnictwa w Funduszu Stabilnego Wzrostu (...) w liczbie 8 267,5686 została umorzona. Otrzymane pieniądze w kwocie 19 800 zł zostały przeznaczone na bieżącą konsumpcję i spłatę kredytu hipotecznego.

W dniu 21 listopada 2012 r. powód złożył pozew przeciwko Starostwu Powiatowemu w W. o odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie ze stanowiska skarbnika powiatu w wysokości 27 196,23 zł. Sprawa wpłynęła do Sądu Rejonowego w Giżycku i została zarejestrowana pod sygnaturą akt IV P 103/12. Wyrokiem z dnia 26 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w Giżycku oddalił powództwo o odszkodowanie. W uzasadnieniu wskazał, że wypowiedzenie stosunku pracy w trybie art. 52 k.p. było zgodne z prawem albowiem obowiązywała w obrocie prawnym ważna uchwała Rady Powiatu w tym przedmiocie. Apelacja nie była składana. Wyrok uprawomocnił się w dniu 17 kwietnia 2013 r. W marcu 2013 r. powód wezwał Radę Powiatu do zmiany uchwały. Brak oczekiwanej reakcji spowodował, że powód zaskarżył uchwałę odwołującą go ze stanowiska skarbnika do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O.. Sąd ten wyrokiem z dnia 21 maja 2013 r. orzekł: nieważność uchwały Rady Powiatu w W. z dnia 8 listopada 2012 r. nr (...) w przedmiocie odwołania powoda ze stanowiska Skarbnika Powiatu oraz nie podleganie wykonaniu zaskarżonej uchwały. W uzasadnieniu Sąd ten stwierdził, że Rada Powiatu w W. podjęła inicjatywę odwołania powoda z istotnym naruszeniem prawa. Nadto wskazał, że nie można było przyjąć, że powód nawet w krótkim czasie prowadził zabronioną działalność, gdyż powód zrzekł się funkcji członka zarządu stowarzyszenia tego samego dnia, w którym zaocznie został wybrany. Wpis osoby powoda w Krajowym Rejestrze Sądowym ma charakter deklaratoryjny i nie świadczy o prowadzonej działalności. Od powyższego wyroku, skargę kasacyjną złożył Powiat (...). Wyrokiem z dnia 10 marca 2015 r. Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w sprawie II OSK 1946/13 oddalił skargę.

Od chwili dyscyplinarnego zwolnienia - powód prowadził szkolenia z zakresu rachunkowości, prawa pracy, zatrudnienia pracowników samorządowych, pozyskiwania datacji i ich rozliczania. W tym czasie pracował na umowach zlecenia lub dzieło. Nie posiadał statusu przedsiębiorcy. Praca ta miała charakter okazjonalny. (...) odbywały się raz lub dwa razy w miesiącu. Odbywały się na terenie całej Polski. W 2013 r. z tego tytułu powód osiągnął dochód około 40.000 zł. Połowę tej kwoty pochłaniały dojazdy i noclegi. Od 2012 r. poszukiwał pracy w takich instytucjach jak Najwyższa Izba Kontroli, Centralne Biuro Antykorupcyjne, w administracji publicznej na stanowiskach związanych z kontrolą gospodarki finansowej, analityką finansów publicznych, zastępcę księgowego. Na ostatecznych rozmowach kwalifikacyjnych odmawiano powodowi zatrudnienia z uwagi na tryb rozwiązania umowy o pracę. W dniu 25 marca 2014 r. powód zarejestrował działalność gospodarczą pod nazwą (...)A. W.. Wykonywana działalność polegała na edukacji i działalności szkoleniowej. Otrzymał dotację z urzędu pracy. Była to kwota 40.000 zł. Środki zostały wykorzystane na rozpoczęcie działalności, zakup sprzętu. Powód z otrzymanych pieniędzy był rozliczany. Nie zostały one przeznaczona na utrzymanie jego rodziny. Wpływy z działalności nie były regularne.

Utrata pracy i stałego dochodu na rachunek bankowy, w którym zaciągnięty był kredyt hipoteczny, spowodowało przywrócenie wyższego oprocentowania kredytu na poziomie 3,3%. Podniesiona marża kredytu wiązała się ze wzrostem oprocentowania kredytu i zwrotem odsetek. W okresie od 5 czerwca 2017 r. (od kiedy bank naliczał wyższą marżę) do 5 września 2039 r. (do ostatniej raty kredytu) strata powoda z tego tytułu wyniosła 59.718,78 zł, przy ustaleniu, że w całym tym okresie wartość euro wynosiła 4,3715 zł. W okresie od grudnia 2012 r. (od momentu wypłaty kwoty z polisy) do końca grudnia 2015 r. nastąpił wzrost wartości jednostek uczestnictwa polisy (...). Wzrost jednostek spowodował stratę aktywów powoda na kwotę 2.185,12 zł. (opinia biegłego dr. J. M. k. 572-584, w szczególności k. 574, 583 i 589)

Po rozstrzygnięciu sprawy przez Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie II OSK 1946/13, powód pismem z dnia 24 kwietnia 2015 r. wezwał Starostę Powiatowego do podjęcia negocjacji w sprawie odszkodowania za okres bezprawnego pozostawiania bez pracy, zaś pismem z dnia 31 lipca 2015 r. powód wezwał Starostę do zapłaty odszkodowania w wysokości 335 840,49 zł zakreślając termin 14 dni, pod rygorem skierowania sprawy do postępowania sądowego. W 2016 r. z inicjatywy powoda zostało wszczęte postępowanie o zawezwanie do próby ugodowej.

Po zakończonej procedurze administracyjnej związanej z uchyleniem uchwały odwołującej powoda ze stanowiska skarbnika, powód znalazł zatrudnienie w instytucjach publicznych. Uchwałą Rady Gminy w G. nr (...) z dnia 29 grudnia 2015 r. powoda powołano na skarbnika Gminy z dniem 1 stycznia 2016 r. Jednocześnie nawiązano z nim stosunek pracy na czas nieokreślony.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo jednak w wysokości mniejszej niż żądana.

Sąd Okręgowy wskazywał, że strona powodowa zasadność swoich roszczeń wiązała z uznaniem przez sądy administracyjnego nieważności uchwały, mocą której powód został odwołany ze stanowiska skarbnika Powiatu. Strona pozwana brak zasadności powództwa wywodziła natomiast z istnienia prawomocnego wyroku Sądu Pracy uznającego wypowiedzenie w trybie art. 52 k.p. za zgodne z prawem. Zdaniem Sądu I instancji w świetle zapadłego przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym wyroku, w niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że skutkiem uchwały podjętej niezgodnie z prawem powód został pozbawiony pracy, a w konsekwencji wynagrodzenia. Brak płynności finansowej spowodowało utratę dogodnych warunków kredytu, konieczność zrezygnowania z polisy na życie, tym samym powodując po stronie powodowej stratę majątkową. Spór koncentrował się wokół ustalenia, czy w związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Pracy przysługują powodowi jakiegokolwiek roszczenie, jeśli tak, to czy powód poniósł szkodę i w jakiej wysokości. Mając powyższe na uwadze, stwierdził, że dochodzone roszczenie nie jest roszczeniem ze stosunku pracy. Powiat (...) nie był pracodawcą powoda. Sprawa o ochronę praw powoda wynikających ze stosunku pracy w Starostwie Powiatowym w W. została prawomocnie rozstrzygnięta przed wytoczeniem niniejszego powództwa. Sąd Rejonowy w Giżycku oddalił powództwo powoda o odszkodowanie, wskazując, że wypowiedzenie umowy o pracę było zgodne z prawem, jako oparte na nieuchylonej uchwale. Podkreślał, że roszczenie dochodzone przed Sądem Pracy ze stosunku pracy miało charakter kary za bezprawne zwolnienie. Roszczenia tego typu nie wyłączają możliwości dochodzenia od jednostki samorządu terytorialnego odszkodowania na podstawie przepisów prawa cywilnego regulujących odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez wydanie decyzji niezgodne z prawem (art. 417 § 1 i art. 417¹ § 2 k.c.). Roszczenie o odszkodowanie za bezprawne zwolnienie z pracy nie jest więc roszczeniem tożsamym co w niniejszej sprawie. Nie tylko z uwagi na odmienny charakter, ale również na inny podmiot, do którego jest kierowane. W ocenie Sądu I instancji nie jest to, to samo roszczenie, a mianowicie zakres sporu jest inny zarówno co do samego pozwanego, jak i przedmiotu roszczenia rozumianego jako rzeczywista strata w stanie majątkowym powoda. Wywodził, że zanim powód wystąpił z roszczeniem odszkodowawczym przeciwko pozwanemu uzyskał w postępowaniu administracyjnym, prawomocne orzeczenie stwierdzające nieważność uchwały odwołującej powoda ze stanowiska skarbnika Powiatu. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Powiatu (...), wskazując, że nie było rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej przez powoda, a tym samym swoim zachowaniem powód nie naruszył ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej.

W niniejszej sprawie chodzi o odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej, w której stroną pozwaną jest, będąca osobą prawną, jednostka samorządu terytorialnego. Powód domaga się odszkodowania właśnie w związku z uznaniem, że podjęta uchwała jest nieważna. Skierowanie roszczenia przeciwko Powiatowi (...) – jednostce samorządu terytorialnego, z powodu rzeczywistej szkody wyrządzonej przez Radę Powiatu w W., na skutek wydania niezgodnej z prawem uchwały (ostatecznej decyzji) uzasadnia dokonania oceny zasadności niniejszego powództwa w świetle przepisów kodeksu cywilnego (o czynach niedozwolonych określających odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną). Wskazywał, że zgodnie z art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Zakresem przedmiotowym odpowiedzialności według art. 417 § 1 k.c. objęto wszelkie niezgodnie z prawem działania lub zaniechania zaistniałe przy wykonywaniu władzy publicznej. W zbiorze tak ogólnie i szeroko określonych źródeł szkody znajdują się zatem akty władcze wynikające z różnorodnych stosunków publicznoprawnych istniejących między państwem, a jednostką. W okolicznościach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że podstawą prawną stanowić będzie art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c., w szczególności, gdy zważyć, że powód wskazał na uchwałę Rady Powiatu w W. odwołującą go ze stanowiska skarbnika, jako na zachowanie pozwanego, które wyrządziło mu szkodę. Wyrok

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O., a następnie wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie przesądził o wystąpieniu przesłanki bezprawności dla ustalenia odpowiedzialności pozwanego za ewentualną szkodę wyrządzoną powodowi bezprawnym odwołaniem go z funkcji skarbnika. Bezsprzecznie, bowiem odwołanie powoda było działaniem pozwanego Powiatu przy wykonywaniu władzy publicznej, to jest wykonywaniu funkcji władczych wynikających z art. 12 pkt 3 i art. 37 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym i przy realizacji zadań publicznych (zadań własnych powiatu).

Odnosząc się do kwestii wykazania szkody (i jej rozmiaru), pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym z bezbarwną uchwałą Rady Powiatu – strony pozwanej, odwołującego powoda z funkcji skarbnika – Sąd Okręgowy wskazał, że w okresie od 8 listopada 2012 r. pozwany na skutek podjęcia nieważnej uchwały Rady Powiatu, pozbawił powoda możliwości zarobkowania na powyższym poziomie. Faktycznie gdyby Rada Powiatu nie podjęła uchwały odwołującej go ze stanowiska to z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że powód nadal wykonywałby powyższą funkcję. Przemawiał za tym w szczególności fakt pięcioletniej nienagannej pracy. W okresie zatrudnienia nie było uwag co do jakości, rzetelności wykonywanych czynności skarbnika. Nawet, gdy już zostało przesądzone odwołanie powoda, został przez Starostę poproszony o dokończenie budżetu powiatu. Świadczyć to może o zaufaniu do powoda i do powierzonych mu obowiązków. Warto też wskazać, że powód otrzymywał nagrody, dodatki specjalne. Nadto nigdy wcześniej nie była rozważana możliwość odwołania powoda ze stanowiska skarbnika przez Radę Powiatu.

Na skutek podjęcia uchwały odwołującej go ze stanowiska, powód został faktycznie pozbawiony dochodów z tytułu wykonywanej pracy. Z uwagi na dyscyplinarny tryb zwolnienia powoda (art. 52 § 1 pkt 1 k.p.) organ strony pozwanej uniemożliwił tym samym w praktyce powodowi podjęcia pracy zarobkowej zgodnie z możliwościami i kwalifikacjami powoda oraz wynagrodzeniem na poziomie stanowiska skarbnika powiatu. W okresie od podjęcia uchwały z dnia 8 listopada 2012 r. do czasu rozstrzygnięcia skargi powoda na tę uchwałę, powód nie mógł znaleźć pracy. Znalazł zatrudnienie odpowiadające jego kwalifikacjom zawodowym i doświadczeniu dopiero po wyroku NSA. Z dniem 1 stycznia 2016 r. został powołany na stanowiska skarbnika Gminy G. na czas nieokreślony. Jednoznacznie dowodzi to związku przyczynowego pomiędzy trybem rozwiązania umowy o pracę, a niemożliwością jej późniejszego znalezienia.

Odnosząc się do podniesionego zarzutu strony pozwanej, a mianowicie przysporzenia finansowego w okresie 32 miesięcy, które w ocenie pozwanego powinno pomniejszyć odszkodowania, zgodnie z zasadą zredukowania szkody o wielkość uzyskanych korzyści (compesatio lucri cum damno), Sąd Okręgowy wskazał, że powód zarówno w trakcie wykonywania pracy na rzecz Powiatu, jak i w okresie po podjęciu nieważnej uchwały, podejmował pracę szkoleniowo-dydaktyczną. Działalność ta była podejmowana własnymi staraniami powoda. Dochody z niej, w okresie pracy w charakterze skarbnika, były dużo niższe niż wynagrodzenie głównego księgowego Powiatu. Praca ta była wykonywana niesystematycznie, a dochody z niej miały dla powoda charakter poboczny. Głównym źródłem utrzymania powoda i jego rodziny stanowiło wynagrodzenie z Powiatu. W okresie po zwolnieniu powoda, w dalszym ciągu powód niewiele zarabiał na szkoleniach. Często musiał wyjeżdżać do innego województwa. Otrzymywane wynagrodzenie w części pochłaniał dojazd na miejsce szkolenia i nocleg. W momencie, gdy rozpoczął działalność gospodarczą w zakresie organizacji szkoleń, głównie związanej z tematyką finansów publicznych, dochody były nieznacznie większe. Jednak, nie rekompensowały utraty głównego źródła utrzymania powoda i jego rodziny.

Sąd I instancji dokonując powyższej oceny roszczeń i sytuacji powoda wskazał, że przeprowadził postępowanie dowodowe opierając się o zgromadzone w aktach dokumenty, zeznania świadków i strony powodowej. Dokonując ustaleń przyczyn odwołania powoda ze stanowiska Sąd oparł się na niekwestionowanych przez żadną ze stron wyrokach sądów administracyjnych. W zakresie zaś trudności w znalezieniu zatrudnienia, problemów ekonomicznej powoda na przedłożonych przez stronę powodową dokumentach w postaci listów motywacyjnych, zeznań świadków i powoda. Sąd miał na uwadze, że świadkowie J. W. (1) i J. W. (2) z racji bliskich więzi rodzinnych mogliby zeznawać z korzyścią dla powoda jednak nie dopatrzył się okoliczności przemawiających za uznaniem ich za niewiarygodne. Wskazał bowiem, że zeznania te korelowały nie tylko z zeznaniami powoda, lecz także zeznaniami świadka D. R. w zakresie sytuacji powoda po rozwiązaniu z nim stosunku pracy i trudności w znalezieniu zatrudnienia. Mając powyższe

na uwadze, uznał, że określona przez powoda szkoda, pozostawała w adekwatnym związku przyczynowym w postaci podjęcia nieważnej uchwały o jego odwołaniu.

Odnosząc się następnie do zakresu zgłoszonych roszczeń, Sąd Okręgowy stwierdził, że powód domagał się odszkodowania za okres od 8 listopada 2012 r. do 8 lipca 2015 r. w łącznej kwocie 231 680 zł (32 miesiące x 7 240 zł brutto). Wynagrodzenie powoda składało się z wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego, stażowego, specjalnego i nagrody rocznej. W myśl art. 36 ustawy o pracownikach samorządowych, pracownikowi takiemu przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji, a także dodatek za wieloletnią pracę, nagrodę jubileuszową, dodatkowe wynagrodzenie roczne. Pracownikowi może być przyznany dodatek funkcyjny i dodatek specjalny w razie okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, a także nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy. Kwestię wysokości dodatków regulowało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych oraz Zarządzenie nr (...) Starosty (...) w sprawie regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Starostwie Powiatowym w W.. W świetle powyższego, powód wskutek bezprawnie podjętej uchwały Rady Powiatu w W. odwołującej go ze stanowiska skarbnika poniósł szkodę. Szkoda obejmuje nieuzyskanie wynagrodzenia wraz z jego częściami składowymi w postaci dodatków i nagród. Tym samym powód utracił dotychczasowe źródło utrzymania, jak również został pozbawiony możliwości otrzymywania dochodu na tym samym poziomie. Gdyby Rada Powiatu nie podjęła bezprawnej uchwały, co skutkowało równocześnie rozwiązaniem stosunku pracy z powodem w trybie dyscyplinarnym, powód nie miałby problemów ze znalezieniem zatrudnienia w innej jednostce samorządu terytorialnego. Podkreślał, że wynagrodzenie powoda na chwilę jego odwołania, składało się z następujących części: wynagrodzenie zasadnicze – 4 400 zł, dodatek funkcyjny – 1 540 zł, dodatek specjalny – 420 zł, dodatek stażowy – 880 zł oraz roczna nagroda w wysokości 1 000 zł (1/12 – 83,33 zł), łącznie brutto – 7 323,33 zł, netto – 5 187,39 zł. Z uwagi na cały zgromadzony materiał dowodowy w sprawie, w szczególności przez otrzymywanie przez powoda fakultatywnych dodatków uznał, że gdyby powód w dalszym ciągu pracował w pozwanej jednostce, otrzymywał ww. uposażenia wraz z dodatkami. Zdaniem Sądu Okręgowego powodowi należało się wynagrodzenie w kwocie netto tj. pomniejszone o składki ZUS i podatek. Wynagrodzenie w kwocie netto stanowi sumę kwot, jakie powód faktycznie uzyskiwałby od pracodawcy, gdyby w dalszym ciągu u niego pracował. Kwota ta wyraża czystą wartość dochodu, po dokonanych potrąceniach zaliczek i składek, a które to obligatoryjnie są odprowadzane na rzecz określonych instytucji państwowych. Kwotami brutto powód w rzeczywistości nie mógłby dysponować z uwagi na ustawowy obowiązek oddania pewnej części wynagrodzenia przez pracodawcę na rzecz Skarbu Państwa. Dlatego odszkodowanie, którego podstawą jest wyrównanie poniesionego uszczerbku majątkowego (strata, szkoda rzeczywista) musi wyłącznie ograniczyć się do kwot, które powód faktycznie uzyskiwałby w wyniku świadczenia pracy w czasie, w którym został pozbawiony jej wykonywania. Przyznanie powodowi odszkodowania za utracony dochód w kwocie brutto, prowadziłoby do jego nieuzasadnionego wzbogacenia. W tych okolicznościach, Sąd I instancji uznał, że punktem wyjścia przy określaniu wysokości dochodzonego odszkodowania jest kwota 5.187,39 zł netto. Kwotę tę należało pomnożyć przez okres pozostawiania bez pracy, a więc 32 miesiące od 8 listopada 2012 r. do 8 lipca 2015 r. Dało to kwotę 165 996,48 zł. Konsekwencją zasądzenia na rzecz powoda od pozwanego Powiatu odszkodowania za utracone zarobki, było uwzględnienie jego żądania w zakresie odszkodowania z tytułu utraty nagrody rocznej za 2012, 2013, 2014 i 1/2 za 2015 rok. Zgodnie z ustawą z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek budżetowych, pracownik nabywa prawo do wynagrodzenia rocznego w pełnej wysokości po przepracowaniu u danego pracodawcy całego roku kalendarzowego. Pracownik, który nie przepracował u danego pracodawcy całego roku kalendarzowego, nabywa prawo do wynagrodzenia rocznego w wysokości proporcjonalnie do okresu przepracowanego, pod warunkiem, że okres ten wynosi co najmniej 6 miesięcy. Średnie wynagrodzenie powoda netto zostało wyliczone na kwotę 5.187,39 zł x 3,5 – okres nieotrzymania dodatkowego rocznego wynagrodzenia, daje kwotę 18.155,86 zł. Skoro powód został zwolniony w 2012 r. nie mógł otrzymać dodatkowego wynagrodzenia za okres od 2012 do 2015 r. Zatem uwzględnienie w tej części powództwa było zasadne.

Kolejnym żądaniem powoda było żądanie zasądzenia kwoty 19.800 zł tytułem utraty przez powoda polisy (...), oraz zasądzenia kwoty 2.185,12 zł tytułem utraconego przyrostu polisy (...). Zwolnienie powoda wiązało się dla niego z brakiem środków do życia i możliwości ich pozyskania z uwagi na bezprawne rozwiązanie przez pozwanego umowy o

pracę w trybie art. 52 k.p. W celu utrzymania siebie i rodziny zmuszony był zrezygnować z polisy na życie. Na polisie nr (...) zgromadzony został kapitał w kwocie 19 800 zł. W dniu 6 grudnia 2012 r. niespełna miesiąc po podjęciu nieważnej uchwały, powyższa kwota została powodowi wypłacona. Jednocześnie w okresie od grudnia 2012 r. do czerwca 2015 r. nastąpił wzrost wartości jednostek uczestnictwa. Gdyby wypłacił polisę w czerwcu 2015 r. otrzymałby kwotę 21 985,12 zł. Wcześniejsza, konieczna wypłata środków spowodowała, że powód stracił kwotę 2 185,12 zł. W konsekwencji likwidacji polisy powód pomniejszył swój majątek właśnie o tę kwotę. W ocenie Sądu Okręgowego roszczenie powoda o wypłatę kwoty 2 185,12 zł było słuszne co do zasady i wysokości w przeciwieństwie do roszczenia o wypłatę kwoty 19 800 zł. Kwota ta została powodowi wypłacona na rachunek w dniu 6 grudnia 2012 r. Nie była to tym samym strata majątkowa powoda. Szkodę z tytułu konieczności wypłaty posiadanych przez siebie oszczędności rekompensuje powodowi żądanie odszkodowania z tytułu utraconych zarobków. Przyznanie zaś powodowi powyższej kwoty byłoby zasądzeniem tego samego odszkodowania dwukrotnie.

Zdaniem Sądu Okręgowego również w przypadku odszkodowania z tytułu utraconych preferencyjnych warunków kredytu hipotecznego, została wykazana ponad wszelką wątpliwość szkoda powoda. Powód jako jeden z głównych kredytobiorców uzyskał kredyt na zakup lokalu mieszkalnego. Zgodnie z warunkami umowy marża została obniżona z poziomu 3,3% do 1,4%. Jednym z warunków było zasilanie rachunku kwotą minimum 5 000 zł albo utrzymanie w banku aktywów w wysokości 50 000 zł. Niewywiązanie się z postanowień umownych oznaczało przywrócenie marży na poziomie 3,3%. Nie ulegało wątpliwości, co nie zostało przez stronę pozwaną skutecznie zakwestionowane, że jedynym dochodem spełniającym powyższe wymagania umowy, był dochód otrzymywany przez powoda. Żona powoda otrzymywała niewielkie dochody z tytułu prowadzonego przez nią przedszkola domowego. Starszy syn był na studiach, a młodszych uczył się w szkole ponadgimnazjalnej. Jedynym żywicielem rodziny, który jednocześnie wywiązywał się ze wszystkich zobowiązań był powód. Z jego bowiem wynagrodzenia pochodziły środki na spłatę kredytu. Jego dochód również spełniał wymagania do uzyskania niższej marży. W szczególności, że kredyt był indeksowany do waluty euro. W związku z niemożnością wpłaty na rachunek banku minimalnej kwoty 5 000 zł, Bank pismem z dnia 30 marca 2015 r. poinformował powoda o podwyższeniu marży do wysokości 3,3%.

Z tego względu, Sąd Okręgowy na podstawie art. 417¹ § 2 k.c., w zw. z art. 417 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 246 056,24 zł. Na powyższą kwotę złożyły się zaś: odszkodowanie za utracony zarobek w okresie od 8 listopada 2012 r. do 8 lipca 2015 r. przy założeniu miesięcznego wynagrodzenia na poziomie 5 187,39 zł, co daje kwotę 165 996,48 zł, odszkodowania za utracone wynagrodzenie roczne, tzw. „13” w okresie 2012,2013, 2014 i 1/2 z 2015 r., do daje kwotę 18 155,86 zł, odszkodowanie w zakresie utraty przyrostu z polisy w kwocie 2 184,12 zł oraz odszkodowanie w zakresie wzrostu marży i w konsekwencji wzrostu kredytu w kwocie 59 718,78 zł. Sąd I instancji zasądził odsetki na podstawie art. 481 § 1 k.c. od dnia 16 sierpnia 2015 r., w pozostałym zakresie uznał żądanie w tym zakresie za pozbawione podstaw. Z uwagi na powyższe okoliczności powództwo w pozostałym zakresie zostało oddalone jako bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozdzielenia, stosownie do wyniku sprawy. O nieuiszczonej opłacie sądowej, orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zaś na podstawie art. 113 ust. 2 w zw. z art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. nakazał ściągnąć od powoda z zasądzonego na jego rzecz roszczenia od pozwanego kwotę 4.047,10 zł na rzecz Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 października 2017 roku wniósł pozwany Powiat (...), który zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając mu:

I. naruszenie prawa materialnego tj:

1) art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 361 § 1 k.c. poprzez błędne zastosowanie z uwagi, iż w obrocie prawnym istnieje prawomocny wyrok sądu pracy potwierdzający fakt, iż zwolnienie

dyscyplinarne powoda nastąpiło zgodnie z prawem i w tym zakresie sąd I instancji jest na podstawie art. 365 k.p.c. związany rozstrzygnięciem sądu pracy,

2) art. 361 § 1 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na tym, iż sąd przypisał odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanemu w zakresie gdzie nie ma oczywistego związku przyczynowego pomiędzy zwolnieniem powoda ze stanowiska a podwyższeniem odsetek kredytowych, utraty przyrostu na polisie,

3) art. 361 § 2 k.c. poprzez nie zastosowanie zasady kompensacji szkody (compensatio lucri cum damno) w sytuacji, gdy powód po zaprzestaniu pracy w Starostwie Powiatowym w W. uzyskiwał dochody w postaci wynagrodzenia w ramach umowy zlecenia, w ramach działalności gospodarczej, co powinno wpłynąć na zmniejszenie zasądzonego odszkodowania (wynagrodzenia za pracę) o kwotę 93 113,24 zł netto,

4) art. 366 k.c. poprzez jego nie zastosowanie, gdy tymczasem z umowy kredytowej z dnia 21 października 2011 roku wynika, iż każdy z trzech kredytobiorców (współdłużników) jest odpowiedzialny za cały wspólny dług tj. spłatę kredytu i dlatego, nie ma adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy podwyższeniem odsetek kredytowych a zwolnieniem powoda ze stanowiska skarbnika powiatu,

5) art. 405 k.c. poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda roszczeń, które powinny ulec kompensacji w myśl compensatio lucri cum damno tj. dochodów uzyskanych przez powoda w okresie po zwolnieniu z pracy (PIT 36: za lata 2013, 2014, 2015),

6) art. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej poprzez nie zastosowanie tego przepisu w sytuacji, gdy dodatkowe wynagrodzenie roczne jest ściśle powiązane ze stosunkiem pracy, a w obrocie prawnym istnieje wyrok Sądu Pracy z dnia 26 lutego 2013 r.(sygn. akt IVP 103/12) potwierdzający, iż zwolnienie dyscyplinarne powoda nastąpiło zgodnie z prawem,

7) art. 2 ust. 1 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej poprzez nie zastosowanie tego przepisu, gdyż pozwany faktycznie nie wykonywał pracy w okresie 2013r., 2014r., 2015r.

II. naruszenie prawa procesowego:

1) art. 84 § 2 k.p.c. poprzez nie powiadomienie ubezpieczyciela o toczącym się sporze i tym samym pozbawienie pozwanego gwarancji i ochrony przewidzianej w art. 82 k.p.c.,

2) art. 365 § 1 k.p.c., gdyż wyrok Sądu Rejonowego w Giżycku z dnia 26 lutego 2013 roku (sygn. akt IVP 103/12) o oddaleniu powództwa, wiąże Sąd Okręgowy w kwestii odszkodowania za utracone wynagrodzenie oraz braku przesłanek do zasądzenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego,

3) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a) nie uwzględnienie uzyskanych dochodów przez powoda w okresie po zwolnieniu z pracy (PIT 36: za 2013, 2014, 2015) co spowodowało, iż Sąd I instancji zasądził odszkodowanie z naruszeniem zasady compensatio lucri cum damno, czyniąc powoda bezpodstawnie wzbogaconym kosztem pozwanego,

b) nie uwzględnienie dowodu (umowa kredytu hipotecznego) który świadczy, że żona powoda oraz syn powoda byli zobowiązani do spłaty kredytu na tych samych zasadach co powód,

c) ***pominięcie dowodu świadczącego, iż działalność oświatowa żony powoda zaważyła także na złej kondycji finansowej co spowodowało także, iż brak dochodów żony by przyczyną zwiększenia oprocentowania kredytu hipotecznego.***

Wskazując na powyższe, wnosił o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

SĄD APELACYJNY USTALIŁ I ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacja pozwanego była częściowo zasadna.

Sąd Okręgowy poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny w całości podziela i uznaje za własne, nie ma zatem potrzeby ich powtarzania. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji nie wyciągnął jedynie z analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w pełni właściwych wniosków, co w konsekwencji wymagało korekty zaskarżonego orzeczenia.

Przechodząc do zarzutów podniesionych przez skarżącego w wywiedzionej apelacji to przede wszystkim za niezasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 417¹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 § 1 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie z uwagi na to, iż w obrocie prawnym istnieje prawomocny wyrok sądu pracy potwierdzający fakt, iż zwolnienie dyscyplinarne powoda nastąpiło zgodnie z prawem i w tym zakresie sąd I instancji na podstawie art. 365 k.p.c. był związany rozstrzygnięciem sądu pracy.

W tym kontekście wskazać należy, że zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Związane to wówczas istotnie oznacza, że w rezultacie uprawomocnienia się orzeczenia nikt nie może kwestionować nie tylko faktu jego istnienia, lecz także jego treści, niezależnie od tego, czy był, czy też nie był stroną postępowania zakończonych tym orzeczeniem. Przypisanie prawomocnemu orzeczeniu "mocy wiążącej" przynależnej mu zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. i tak nie oznacza jednak, że jego wydanie wyklucza możliwość prowadzenia sporu o inne przedmiotowo roszczenie. Z powyższego wynika zatem, że wiązanie sądu orzeczeniem prawomocnym wydanym w innej sprawie występuje w zasadzie tylko przy tożsamości podmiotowej i przedmiotowej. W orzecznictwie podkreśla się, że prawomocne przesądzenie określonej kwestii między tymi samymi stronami tworzy indywidualną i konkretną normę prawną wywiedzioną przez sąd z norm generalnych i abstrakcyjnych zawartych w przepisach prawnych. Co do zasady nie stanowi zatem prejudykatu wyrażona w prawomocnym orzeczeniu indywidualna norma prawna wiążąca inne – niż w toczącym się postępowaniu strony (vide: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. M. Manowskiej, Wolters Kluwer Warszawa 2015, 3. Wydanie, Tom I str. 364-365).

Tymczasem podkreślić należy, że w sprawie, jak słusznie wskazał Sąd I instancji, nie ma zarówno tożsamości podmiotowej, jak i przedmiotowej. Przypomnieć bowiem należy, że w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego Powiatu (...) na rzecz powoda kwotę 246.056,24 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 165.996,48 zł od dnia 16 sierpnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienia liczonymi od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, gdyż uznał, że na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c., pozwany ponosi odpowiedzialność za bezprawne odwołanie powoda ze stanowiska skarbnika Powiatu (...). Pozwany Powiat (...) jest samodzielnym podmiotem prawa i ponosi odpowiedzialność cywilną za własne zachowanie na podstawie art. 417 § 1 k.c. Jest to rzeczywiście odrębna odpowiedzialność od odpowiedzialności Starosty wynikającej z przepisów prawa pracy. W niniejszej sprawie uchwała o odwołaniu powoda z stanowiska skarbnika wywołała dwojakie konsekwencje tj. z jednej strony była to czynność z zakresu prawa pracy i wywołała skutki prawne w zakresie stosunku pracy powoda, zaś z drugiej strony wobec stwierdzenia we właściwym trybie tj. przez sąd administracyjny niezgodności z prawem podjętej uchwały – powstała odrębna niezależna od przepisów prawa pracy podstawa odpowiedzialności pozwanego na podstawie przepisów kodeksu cywilnego z odpowiedzialności za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej na podstawie art. 417 § 1 k.c. Wyrok Sądu Rejonowego w Giżycku, uznający zwolnienie z pracy powoda za zgodne z prawem dotyczy stosunku z zakresu prawa pracy i przyjęte w tym

postępowaniu założenia co do zakresu odpowiedzialności pracodawcy wobec pracownika, nie mogą być przenoszone na stosunek cywilnoprawny oraz odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie III PK 64/12, Legalis nr 768581).

Ponadto, Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie zgadza się także z wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie III PK 64/12 stanowiskiem, że w odniesieniu do odpowiedzialności Powiatu (...) nie ma podstaw do stosowania przepisów Kodeksu pracy (bo nie był on pracodawcą powoda - por. art. 1 i art. 300 k.p.) i dlatego jest to odpowiedzialność odrębna w stosunku do odpowiedzialności pracodawcy wobec pracownika. Dlatego też brak było także podstaw do stwierdzenia naruszenia przepisów art. 2 ust. 1 ust. 2 oraz art. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej, jako ściśle związanych ze stosunkiem pracy.

W judykaturze funkcjonuje pogląd, że uzyskanie od pracodawcy odszkodowania na podstawie przepisów prawa pracy z tytułu niezgodnego z prawem odwołania z funkcji nie wyłącza możliwości dochodzenia od jednostki samorządu terytorialnego odszkodowania na podstawie przepisów prawa cywilnego za szkodę wyrządzoną przez wydanie decyzji niezgodnej z prawem na podstawie art. 417 § 1 i art. 417¹ § 2 k.c. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie II PK 95/12, LEX nr 1294161). Sąd Najwyższy w analogicznej sytuacji (odwołania ze stanowiska dyrektora Szkoły) stwierdził, że dochodzone roszczenie, nie jest roszczeniem ze stosunku pracy. Stron sporu nie łączył i nie łączy stosunek pracy. W świetle przytoczonych przez powoda okoliczności, które objęte są ustaleniami podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku nie powinna nasuwać wątpliwości kwalifikacja przedmiotu sprawy, jako cywilnoprawnego roszczenia odszkodowawczego. Odrębność odpowiedzialności Powiatu (...) sprawia, że nieuzasadnione są zarzuty dotyczące naruszenia art. 365 k.p.c.

Za niezasadny należało zdaniem Sądu Apelacyjnego uznać także zarzut naruszenia art. 84 § 2 k.p.c. Przepozwanie o którym mowa w ww. artykule służy do doprowadzenia z inicjatywy strony do wejścia osoby trzeciej do procesu w charakterze interwenienta ubocznego, której w razie niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia przysługiwałoby roszczenie względem osoby trzeciej (zakładu ubezpieczeń), przy czym samo przepozwanie nie oznacza automatycznie wejścia tej osoby do procesu. Zarówno pozwany, jak i zakład ubezpieczeń ponoszą odpowiedzialność wobec powoda, który może samodzielnie zadecydować od którego z nich będzie dochodzić odszkodowania, to po stronie pozwanego, a nie powoda była inicjatywa w tym zakresie.

W odniesieniu do podstawy odpowiedzialności pozwanego Powiatu (...), Sąd Apelacyjny podzielił także pogląd Sądu Okręgowego, że wynika ona z art. 417¹ § 1 k.c. w z art. 417 § 1 k.c. statuującego odpowiedzialność jednostki samorządu terytorialnego za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Do zastosowania przepisu art. 417¹ § 2 k.c. niezbędną przesłanką jest wyrządzenie szkody przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji (co do zasady, po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem). Niezgodność z prawem podjętej przez radę Powiatu (...) uchwały potwierdził ostatecznie Naczelny Sąd Administracyjny, który wyrokiem z dnia 10 marca 2015 roku w sprawie II OSK 1946/13 oddalił skargę kasacyjną pozwanego, wniesioną od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O., który wyrokiem z dnia 21 maja 2013 roku uznał uchwałę Rady Powiatu dotyczącą odwołania powoda ze stanowiska Skarbnika Powiatu w W. za nieważną z uwagi na podjęcie jej z istotnym naruszeniem prawa.

Nie ulegało zatem wątpliwości, że skierowanie roszczenia przeciwko Powiatowi (jednostce samorządu terytorialnego) z powodu szkody wyrządzonej przez organ Powiatu na skutek wydania niezgodnej z prawem uchwały nakazywało ocenę zasadności powództwa w świetle przepisów Kodeksu cywilnego o czynach niedozwolonych określających odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną na podstawie art. 417 § 1 k.c., określającego odpowiedzialność jednostki samorządu terytorialnego: "za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej" i przepis art. 417¹ § 2 k.c. precyzujący przesłankę odpowiedzialności. "Jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji".

Powyższe oznacza, że pomiędzy bezprawnym odwołaniem powoda ze stanowiska Skarbnika Powiatu, a poniesioną przez powoda szkodą powinien zachodzić normalny związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. W tym zakresie za niezasadny Sąd Apelacyjny uznał zarzut apelacyjny zarzucający brak owego związku pomiędzy utratą przez powoda stanowiska skarbnika, podwyższeniem odsetek kredytowych i utraty przyrostu na polisie. Pozwanemu nie udało się bowiem podważyć logicznych i zgodnych z doświadczeniem życiowym ustaleń Sądu Okręgowego wskazujących, iż utrata pracy przez powoda i stałego dochodu na rachunek bankowy, w którym zaciągnięty był kredyt hipoteczny spowodowało przywrócenie wyższego oprocentowania kredytu na poziomie 3,3% oraz utratę przyrostu na P. (...). Podkreślenia wymaga, że Sąd Okręgowy wbrew zarzutom apelacyjnym rozważył cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym także treść umowy kredytu hipotecznego, z której wynikało, że zobowiązani do spłaty kredytu zostali oprócz powoda także solidarnie jego żona prowadząca własną działalność gospodarczą oraz syn będący studentem pozostającym na utrzymaniu rodziców. Nie można było jednak w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego podważyć ustaleń Sądu I instancji, iż wobec braku dochodów u syna oraz niewielkiego dochodu żony jedynie dochód powoda gwarantował systematyczny wpływ na konto kwoty po 5 000 złotych miesięcznie, co pozwalało na utrzymanie kredytu na preferencyjnym niższym poziomie. Powód wykazał również, że na skutek podjęcia uchwały odwołującej go ze stanowiska został faktycznie pozbawiony możliwości wykonywania pracy zgodnej z jego kwalifikacjami oraz zapewniającej wynagrodzenie na poziomie jakie otrzymywał zajmując stanowisko skarbnika powiatu. Z dnia na dzień został pozbawiony środków do życia albowiem z uwagi na dyscyplinarny tryb rozwiązania stosunku pracy nie przysługiwał mu nawet zasiłek dla bezrobotnych, co wymusiło na nim w celu pozyskania środków na bieżące utrzymanie wypłatę zgromadzonych środków na polisie w A.(...)w W., a w konsekwencji utratę przyrostu wartości tejże polisy.

Oddzielnego rozważenia wymagał natomiast zarzut naruszenia art. 361 § 2 k.c. Szkada szacowana jest zgodnie z ogólnymi zasadami, co oznacza, że stanowi ją różnica pomiędzy rzeczywistym stanem majątku poszkodowanego, a stanem jaki istniałby, gdyby bezprawnie nie pozbawiono go stanowiska jakie zajmował. W tym zakresie w ocenie Sądu Apelacyjnego – należało podzielić zarzuty skarżącego, iż sąd I instancji nie uwzględnił uzyskanych dochodów przez powoda w okresie po zwolnieniu z pracy (PIT 36 za rok 2013, 2014, 2015) co spowodowało, iż w efekcie zasądził odszkodowanie z naruszeniem zasady compensatio lucri cum damno wzbogacając go o kwotę 93 113,24 złotych. Ww. zasada kompensacji szkody z uzyskanymi przez poszkodowanego na skutek zdarzenia wyrządzającego szkodę korzyściami wynika z założenia, że poszkodowany w rezultacie naprawienia szkody nie może uzyskać więcej, niż wynosi sama szkoda. Było bowiem bezspornym, iż powód pracując na stanowisku skarbnika podejmował prace dodatkowe, jednakże jedynie w niewielkim zakresie - dochód z nich nie wynosił więcej niż 1 000 złotych miesięcznie, natomiast po utracie stałej pracy na stanowisku skarbnika uzyskiwał z tego typu zajęć dużo większe korzyści niż poprzednio, co jednoznacznie wynikało, że złożonych do akt deklaracji PIT 36 za rok 2013, 2014 oraz 2015. Nie ulegało wątpliwości, iż zarówno szkoda, jak i ww. korzyści były następstwem tego samego zdarzenia tj. podjęcia uchwały przez Radę Powiatu, której następstwem było zaprzestanie pracy na rzecz Powiatu (...), tylko bowiem wówczas możliwa była jego praca poza stosunkiem pracy w tak szerokim zakresie. Uzyskane zatem korzyści w kwocie 93 113, 94 złotych powinny być zaliczone na poczet zasądzonych na rzecz powoda odszkodowania, gdyż nie ulega wątpliwości, iż dochody z prowadzonej po wydaniu uchwały przez Radę Powiatu zostały przeznaczone na te same potrzeby, na które było przeznaczone uzyskiwane uprzednio wynagrodzenie powoda. W tym zakresie dokonano zatem korekty zaskarżonego wyroku w punkcie I. na podstawie art. 386 §1 k.p.c. (punkt Ia) Konsekwencją zmiany rozstrzygnięcia była zmiana rozstrzygnięcia o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. Przyjmując zatem, że powód wygrał sprawę w 45,15% , a uległ w 54,85% oraz poniósł koszty – opłatę od pozwu w kwocie 16 793 złotych do kwoty 2145 złotych, kwotę 1290,87 złotych tytułem wynagrodzenia biegłej oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 14 400 złotych + opłatę skarbową w kwocie 17 złotych, natomiast pozwany wynagrodzenie swego pełnomocnika w kwocie 14 400 złotych – powód powinien zwrócić pozwanemu kwotę 681,10 złotych tytułem zwrotu części kosztów procesu – kosztów zastępstwa procesowego i wynagrodzenia biegłej (łącznie koszty zastępstwa procesowego 28 017 zł x 54,85% = 15 806,10 zł – 14 417 = 1 389,10 zł, koszty wynagrodzenia biegłej przypadające na pozwanego 1 290,87 zł x 45,15% = 708 zł i 1 389,10 zł – 708 zł = 681,10 zł) (punkt Ib)), pozwany powinien uiścić nieuiszczoną przez powoda opłatę od pozwu na podstawie art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach

cywilnych w kwocie 9 289,90 zł (16 937 x 45,15%) (punkt Ic.)) oraz należało na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazać ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) z zasądzonego na jego rzecz roszczenia kwotę 7 144,90 zł (punkt. I.d)). W pozostałym zakresie apelacje oddalono jako pozbawioną uzasadnionych podstaw na zasadzie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania za II instancję orzeczono również na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. i § 2 pkt. 7) w zw. z §10 ust. 1. pkt. 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015.1800 ze zm.) i § 2 pkt. 7) w zw. z §10 ust. 1 pkt. 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015.1804 ze zm.).

(...)